

40. Letná škola chemikov bola opäť na Hornej Nitre

Letná škola chemikov sa vrátila do Prievidze už po troch rokoch – čo svedčí nielen o tom, že sa ľažšie hľadajú miesta na jej organizáciu, ale najmä o tom, že v Prievidzi a Novákoch našla ochotných organizátorov a že účastníci aj vyučujúci sa v oboch organizujúcich školách cítia dobre. Týmito školami sú Gymnázium Vavrinca Benedikta Nedožerského v Prievidzi a Stredná odborná škola, súčasť Spojenej školy v Novákoch.

Letnú školu v Prievidzi od 2. do 14. júla 2017 absolvovalo 45 študentov, z toho 24 mladších a 21 starších študentov.

Cieľom Letnej školy chemikov je najmä prispieť k lepšej príprave študentov na riešenie úloh CHO v kategórii A. LŠCH tiež umožňuje gymnazistom vyskúšať si praktickú prácu v laboratóriu, s ktorou sa v škole často nemajú možnosť vôbec zoznať. Významným aspektom účasti je aj nadviazanie a pokračovanie priateľstiev medzi šikovnými stredoškolákm s podobnými záujmami.

„Realizačný tím“ pripravujúci LŠCH v Prievidzi a Novákoch tvorili PaedDr. Miroslav Kozák z Gymnázia VBN v Prievidzi ako hlavný vedúci Letnej školy, Ing. Elena Kulichová zo Spojenej školy v Novákoch (zabezpečujúca laboratórne cvičenia na SOŠ v Novákoch), doc. Ing. Ján Reguli, CSc. z PdF TU v Trnave (predseda OS SCHS pre vyučovanie chémie; zostavujúci rozvrh letnej školy v spolupráci so všetkými vyučujúcimi) a doc. RNDr. Martin Putala, PhD. (predseda SKCHO) z PriF UK v Bratislave. (A vzdialene ako vždy aj hospodárka SCHS Ing. Zuzana Hloušková). Prijatie na oboch hostiteľských školách nám zabezpečili ich riaditeľky Mgr. Eleonóra Porubcová (Gymnázium VBN Prievidza) a Mgr. Katarína Piačková (Spojená škola Nováky).

Na otvorení 40. LŠCH sa v nedeľu 2. 7. večer zúčastnil aj docent Putala, ktorý ale už neučil, pretože odcestoval na 49. MCHO do Thajska.

Semináre a laboratórne cvičenia z jednotlivých predmetov viedli títo učitelia: Anorganická chémia doc. RNDr. Jozef Tatiersky, PhD. (PriF UK Bratislava) pre kat. C a doc. Ing. Mária Linkešová, CSc. (PdF TU v Trnave) pre kat. B. Fyzikálna chémia doc. Ing. Ján Reguli, CSc. pre obe kategórie. Biochémia (pre kat. B) doc. Ing. Boris Lakatoš, PhD. (FCHPT STU Bratislava). Analytická chémia Ing. Elena Kulichová pre obe kategórie (SOŠ v Novákoch). Organickú chémiu zabezpečoval prof. Mgr. Radovan Šebesta, DrSc. s doktorandmi z Katedry organickej chémie PriF UK Mgr. Feriancovou a Mgr. Vargovou.

Letná škola by nemohla fungovať bez vedúcich zabezpečujúcich a dozorujúcich voľný čas účastníkov. V Prievidzi bola vedúcou už po štvrtýkrát Jelka Nociarová (študentka FPV UMB v Banskej Bystrici) a domáci absolvent letných škôl Matúš Drexler (študent VŠCHT v Prahe). Obaja vedúci na vlastnej koži skúsili nielen rolu frekventanta LŠCH, ale boli aj úspešní olympionici.

Účastníci sa sedem hodín každý deň venovali chémii. Večery trávili pod dohľadom vedúcich v Prievidzi, športovaním v telocvični školy alebo písaním protokolov z laboratórnych cvičení a prípravou na testy z jednotlivých predmetov. Po večeroch mali možnosť vypočuť si aj doplňujúce prednášky z organickej chémie a inštrukcie k riešeniam NMR spektier. Súčasťou odborného programu

bola aj zaujímavá exkurzia do prevádzky a. s. Fortischem v Novákoch. Osviežením bola aj možnosť vyskúšať si bazén v Národnom vodnopólovom centre. Sobotu strávili študenti v prírode, na „retro“ výlete: vláčikom sa odviezli do rekreačného strediska Remata, vystúpili na Bralovú skalu a po opekačke sa lúčnym chodníkom s výhľadom na krásne partie Veľkej Fatry dostali do Skleného. V nedeľu si potom pozreli Bojnice (zámok i zoologickú záhradu). Výhodou oproti 37. LŠCH bolo, že presuny vlakom na laboratórne cvičenia z Prievidze do Novák i na výlet boli už teraz zadarmo.

Letná škola chemikov je súčasťou prázdninových táborov, ale školu pripomína aj tým, že na záver väčšiny vyučovaných predmetov študenti absolvujú testy. Sú súčasťou náročného programu, pretože nových informácií, ktoré im predchádzajú, je veľmi veľa, ale napriek tomu úspešnosť ich riešenia je pomerne vysoká. Testy predstavujú pre vyučujúcich spätnú väzbu. Z výhodnotenia testov zo všetkých predmetov vyplynie poradie účastníkov LŠCH. Toto poradie sa zohľadňuje aj pri výbere reprezentantov Slovenska na Prírodovednú olympiadu Európskej únie EUSO (European Union Science Olympiad).

Ako najlepší účastníci 40. LŠCH boli vyhodnotení v kategórii C Samuel Novák z Gymnázia Poštovej v Košiciach, Paulína Bandurová zo ZŠ Hollého v Topoľčanoch a Štefan Slavkovský z Gymnázia na Kukučínej ulici v Poprade. V kategórii B si najlepšie počínali Adam Sikorják z Gymnázia Sv. Mikuláša v Starej Ľubovni, Zuzka Palušová z Katolíckeho gymnázia Š. Moyzesa v Banskej Bystrici a Alena Ištiková z Gymnázia Vojtecha Mihálka v Seredi.

V piatok 14. 7. 2017 o jednej popoludní sa uskutočnilo vyhodnotenie 40. Letnej školy chemikov. V mene oboch bratislavských fakúlt účastníkov pozdravila prodekanka Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU doc. Ing. Monika Bakošová, PhD., za Zväz chemického a farmaceutického priemyslu SR vystúpila jeho generálna tajomníčka pani Ing. Silvia Surová a za Fortischem Nováky Ing. Vladimír Záborský. Doc. Ing. Ján Reguli, CSc. z Pedagogickej fakulty TU pozdravil účastníkov aj od predsedu Slovenskej chemickej spoločnosti (tiež bývalého učiteľa na LŠCH) prof. Ing. Petra Šimona, DrSc. Všetky uvedené fakulty a tiež Slovenská chemická spoločnosť prispeli aj k odmeneniu účastníkov vecnými cenami.

Ďakujeme Zväzu chemického a farmaceutického priemyslu SR, Slovenskej chemickej spoločnosti a spoločnostiam Slovnaft, a. s., Fortischem, a. s., Envien, a. s. Leopoldov a HermesLab Systems za významnú podporu letnej školy. Vďaka patrí aj obom hostiteľským školám a všetkým štyrom vedúcim, ktorí zabezpečili výborné podmienky a hladký priebeh celého podujatia a tiež pekný kultúrny program sprevádzajúci otvorenie a vyhodnotenie LŠCH.

Na záver sme si zapriali pekné prázdniny a po nich veľa úspechov pri riešení úloh 54. ročníka Chemickej olympiády. Verím, že sa s mnohými účastníkmi stretneme v Trnave na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity, kde by sa malo konať najbližšie celoštátne kolo CHO v kategórii A a EF, ako aj na 41. Letnej škole chemikov, ktorá by sa po dlhej dobe mala vrátiť do Svitu pod Vysoké Tatry.

Ján Reguli (s vďakou za podklady a fotografie všetkým štyrom vedúcim LŠCH)